

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови з методикою викладання

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище, ініціали)
« ____ » _____ 20__ р.

Реєстраційний № _____

« ____ » _____ 20__ р.

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В
МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ KEY-
ТЕХНОЛОГІЇ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Кваліфікаційна робота студентки групи
ЗАМм-22

ступінь вищої освіти магістр
спеціальності 014 Середня освіта
(Англійська мова і література)
Андреєвої Олени Костянтинівни

Керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської мови з
методикою викладання
Гапоненко Лариса Петрівна

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Запевнення

Я, Андреева Олена Костянтинівна, розумію і підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ..	5
1.1. Лінгвістичні, комунікативні, психологічні особливості формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи	5
1.2. Зміст та мета формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи.....	9
1.3. Типологія кейсів для формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи.....	15
РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНЕ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ..	25
2.1. Застосування кейс-технологій в навчанні монологічного мовлення та труднощі формування англомовної компетентності в учнів основної школи..	25
2.2. Система вправ для формування англомовної компетентності в монологічному мовленні з використанням кейс-технології в учнів профільної школи.....	34
2.3. Аналіз результатів дослідження та опис успішності застосування кейс-технологій у формуванні англомовної компетентності в монологічному мовлення.....	56
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	64

ВСТУП

Тема формування англомовної компетентності в монологічному мовленні з використанням кейс-технології в учнів основної школи є дуже актуальною. Сучасний світ все більше вимагає від людей здатності ефективно спілкуватись різними мовами, зокрема англійською. Набуття навичок монологічного мовлення є важливим етапом у розвитку мовної компетентності учнів.

Використання кейс-технології у навчанні англійської мови в основній школі є тим сучасним підходом, який включає в себе використання реальних ситуацій (кейсів) для розвитку комунікативних навичок учнів. Цей підхід дозволяє учням застосовувати свої знання та навички на практиці, створюючи ситуації, які відтворюють реальний життєвий контекст та сприяють формуванню англомовної компетентності в монологічному мовленні.

Використання кейс-технології активно застосовується під час навчання монологічного мовлення тому, що допомагає учням розвивати різні аспекти англомовної компетентності, зокрема лексичні, граматичні, комунікативні та когнітивні навички. Кейси створюють реалістичне середовище, в якому учні можуть випробувати свої мовні знання та навички, без перешкод використовувати набуті знання в процесі спілкування.

Метою дослідження є вивчення теоретичних передумов й практичних можливостей застосування кейс-технологій з метою формування англомовної компетентності учнів в монологічному мовленні.

Досягнення поставленої мети передбачало вирішення таких завдань дослідження:

- 1) розкрити зміст англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи;

2) проаналізувати лінгвістичні, комунікативні, психологічні особливості формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів профільної школи;

3) проаналізувати типологію кейсів та можливості їх використання для формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи;

4) розглянути етапи формування вмінь навчання монологічного мовлення в учнів профільної школи у кореляції з етапами роботи з кейсом;

5) розглянути труднощі формування англомовної компетентності в монологічному мовленні з використанням кейс-технології в учнів профільної школи;

6) розглянути застосування кейс-технологій в навчанні монологічного мовлення в учнів основної школи;

7) проаналізувати результати дослідження та успішності застосування кейс-технологій у формуванні англомовної компетентності в монологічному мовленні.

Об'єктом дослідження є процес формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів профільної школи.

Предметом дослідження є кейс-технології в процесі формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів профільної школи.

Методи дослідження: опис, класифікація, аналіз.

Структура роботи зумовлена логікою дослідження і складається із: вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури у кількості 28 джерел. Основний зміст роботи викладено на 62 сторінках комп'ютерного набору. Загальний обсяг роботи – 66 сторінок.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

1.1. Лінгвістичні, комунікативні, психологічні особливості формування англomовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи

Процес вивчення іноземної мови, безумовно, є складним і довготривалим. Він потребує від того, хто навчається, не тільки опанування знаннями, вміннями й навичками з мови, а й набуття низки іншомовних компетентностей, які виведуть на новий рівень володіння мовою і вільного спілкування.

Компетентність у монологічному мовленні (КММ) – це здатність реалізувати усномовленнєву комунікацію у монологічній формі в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях відповідно до комунікативного завдання. КММ передбачає, що мовець уміє планувати, здійснювати і коригувати власну комунікативну поведінку під час утворення та варіювання іншомовного мовлення у різних типах монологічних висловлювань відповідно до конкретної ситуації спілкування (контексту), мовленнєвого завдання й комунікативного наміру та згідно правил спілкування у цільовій національно-культурній спільноті [6, с.590].

Головною метою вивчення іноземних мов є формування компетенцій, серед яких центральною виступає комунікативна – здатність спілкуватися іноземною мовою, використовувати її для викладу думок, обміну досвідом, передачі інформації, налагодження ефективної міжкультурної взаємодії [5, с. 49–50]. Поняття компетентності поєднує в собі знання, навички та вміння

разом із досвідом, цінностями, особистісним ставленням, особливостями поведінки [20, с. 84].

Формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи є складним процесом, який вимагає уваги до лінгвістичних, комунікативних та психологічних аспектів навчання. Основна мета цього процесу - розвинути учнівські навички висловлювати свої думки й ідеї англійською мовою, будувати змістовні монологи і ефективно комунікувати з іншими.

Перш за все, лінгвістичні особливості включають розуміння граматики, лексики, фонетики та мовних структур англійської мови. Учні повинні мати достатній словниковий запас та знати правильні граматичні форми для ефективного мовлення. Важливо, щоб вчителі надавали учням можливості практикувати монологічне мовлення, надавали зразки правильно сформованих речень та надавали зворотний зв'язок щодо їхнього мовлення.

Ось деякі деталізовані аспекти лінгвістичних особливостей:

1. Граматика: Учні повинні оволодіти граматичними структурами, правильним порядком слів у реченні та вживанням часів. Вони повинні бути здатні складати речення з різними типами (стверджувальні, заперечні, питальні) та використовувати правильні граматичні конструкції.

2. Лексика: Поповнення словникового запасу є важливим для збагачення монологу. Учні повинні знати різні слова та фрази, що відповідають їхнім темам та ідеям. Вчителі повинні активно працювати над вивченням нових слів, використанням словників та розширенням словникового запасу учнів.

3. Вимова: Важливо розвивати вміння правильно вимовляти слова та фрази. Учні повинні навчитися правильно вживати звуки, акуцентувати слова та використовувати правильну інтонацію. Вчителі можуть проводити вправи на вимову, прослуховування та моделювання речень, щоб покращити вимову учнів.

4. Стилїстика мовлення: Учні повинні володіти різними стилїстичними засобами та мовними виразами, які дозволяють висловлювати свої думки більш ефективно. Вчителї можуть навчати учнів вживати вирази для початку та закінчення мовлення, пояснювати різницю між офіційним та неофіційним стилем мовлення, а також вчити учнів продовжувати речення, щоб уникнути зупинок та заповнити паузи в мовленні [18, с.120].

Комунїкативні особливостї також грають важливу роль у формуванні монологїчного мовлення. Учні повинні вміти виразно висловлювати свої думки та ідеї, будувати послїдовні монологи, аргументувати свої погляди та переконувати слухачїв. Для цього важливо розвивати навички слухання і розуміння мови, щоб учні могли адекватно реагувати на запитання або коментарї, які можуть виникнути під час їхнього виступу. Також можна проводити різні вправи, які сприяють розвитку вмїнь ораторського мистецтва, такі як доповідї, презентації, ігрові ситуації тощо.

Основні комунїкативні особливостї, які впливають на ефективність монологїчного мовлення, охоплюють:

1. Комунїкативна компетентність: Це вмїння спілкуватись з іншими людьми і ефективно передавати інформацію. Учні повинні вміти організувати свої думки і ідеї в логїчну послїдовність, користуючись відповідними мовними засобами та формулювати їх чїтко та зрозумїло для аудиторїї.

2. Культура мовлення: Вчитель повинен навчати учнів відповідній культурї мовлення в англїйській мовї, щоб вони могли дотримуватись прийнятих норм та правил мовлення в англїйській культурї. Важливо навчити учнів правильно вживати слова, вислови та відповідати відповідним чином на запитання.

3. Емоційний тон: Учні повинні вміти користуватись підходящими мовними засобами, щоб виразити свої емоції та почуття. Важливо навчити

учнів використовувати належний тон та інтонацію, щоб передати свої емоції та настрої.

4. Навички аудіювання: Для того, щоб учні могли ефективно вести монологічне мовлення, вони повинні розвивати навички аудіювання та розуміння англомовної мови. Учні повинні знати, як слухати та розуміти англомовні тексти та матеріали [18, с.120].

Психологічні особливості грають важливу роль у формуванні англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи. Нижче наведено деякі психологічні аспекти, які можуть впливати на розвиток монологічного мовлення:

1. Самовпевненість: Учні повинні мати достатню самовпевненість, щоб відкрито висловлювати свої думки та ідеї на англійській мові. Психологічне блокування або невпевненість можуть перешкоджати їх здатності висловлюватись монологічно. Вчителі можуть сприяти розвитку самовпевненості, створюючи сприятливу атмосферу в класі та надаючи підтримку та позитивну зворотну зв'язок.

2. Мотивація: Мотивація є ключовим фактором, який впливає на навчання мови. Якщо учні відчують цікавість та мотивацію вивчати англійську мову, вони будуть більш активними та зацікавленими у вдосконаленні своїх навичок монологічного мовлення. Вчителі можуть стимулювати мотивацію, створюючи цікаві та різноманітні уроки, використовуючи ігри, рольові ігри та практичні ситуації для використання мови.

3. Розвиток вмінь самооцінки: Учні повинні бути здатними оцінювати свої власні досягнення та прогрес у монологічному мовленні. Це може допомогти їм виявити свої сильні та слабкі сторони, а також визначити області, в яких вони повинні працювати [18, с.120].

Отже, англомовна компетентність у монологічному мовленні учнів основної школи визначається не лише рівнем володіння мовою, але й

психологічними особливостями. Самовпевненість, мотивація та розвиток вмінь самооцінки відіграють ключову роль у формуванні навичок висловлювання думок та ідей англійською мовою. Сприятлива психологічна атмосфера в класі, підтримка вчителя та цікавий підхід до навчання можуть визначити успішність учнів у цьому процесі.

1.2. Зміст та мета формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи

Монологічне мовлення - це форма мовлення, в якій одна особа висловлює свої думки, ідеї, переказує інформацію або розповідає про щось без прямого взаємодії з іншими співрозмовниками. Відмінністю монологічного мовлення є те, що учасник мовлення не очікує відповіді чи реакції інших людей, а самостійно контролює й організовує своє висловлювання.

Учні основної школи, формуючи англомовну компетентність в монологічному мовленні, вчать самостійно висловлювати свої думки та ідеї англійською мовою. Це сприяє розвитку їхньої впевненості в мовленні, розширенню словникового запасу, вдосконаленню граматичних навичок та вмінню структурувати мовлення.

Монологічне мовлення вимагає від учнів вміння організувати свої думки та ідеї в логічну послідовність, використовувати відповідні мовні засоби та структури для вираження своїх думок. Вони повинні вчитися будувати вступ, основну частину та висновок монологу, використовувати засоби зв'язку між реченнями та абзацами для плавності мовлення.

Англомовна компетентність в монологічному мовленні, яка є предметом нашого дослідження, входить до складу мовленнєвої компетентності. Монологічне мовлення слугує важливою умовою формування та розвитку вмінь учнів. Тому, для вчителя необхідним є

приділяти достатньо уваги удосконаленню умінь монологічного мовлення учнів під час викладання англійської мови.

Під «англомовною компетентністю в монологічному мовленні» розуміють здатність реалізувати усно-мовленнєву комунікацію у монологічній формі в життєво важливих сферах і ситуаціях відповідно до комунікативного завдання [4]. В. Л. Скалкін визначає монологічне мовлення як процес комунікативно-мотивовано, логічно послідовно, досить повно і правильно в мовленнєвому відношенні викладати свої думки в усній формі [10, с. 19-25].

Під час формування англомовної компетентності в монологічному мовленні важливо також розвивати навички активного слухання та розуміння англійської мови. Учні повинні бути здатні розуміти почуту інформацію та перетворювати її на своє мовлення без прямого підказування.

Зміст формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи включає ряд ключових аспектів:

1. Розширення словникового запасу: Учні мають вивчати нові слова, вирази та лексичні одиниці, пов'язані з різними темами та ситуаціями. Вони повинні оволодіти активним словниковим запасом, який дозволяє їм виразно та точно висловлювати свої думки в монологічному мовленні.
2. Освоєння граматичних структур: Учні повинні оволодіти граматичними правилами та структурами, необхідними для будівництва зв'язних монологів. Вони мають вміти правильно використовувати часи, сполучники, займенники та інші мовні засоби для формулювання своїх думок та ідей.
3. Розвиток навичок усного висловлювання: Учні повинні вчитися будувати зв'язні монологи, розповідати про різні теми, аргументувати свої думки та висловлювати власні думки та почуття. Вони мають

розвивати навички усного висловлювання, такі як правильна вимова, інтонація, паузи та ритм.

4. Розвиток комунікативних навичок: Учні повинні вміти встановлювати контакт з аудиторією, вміти адаптувати своє мовлення до різних ситуацій та співрозмовників. Вони мають навчитися слухати і розуміти запитання, вміти відповідати на них та вести діалог [10, с. 19-25].

Крім того, монологічне мовлення - це організований вид мовлення, що являє собою наявність умінь програмувати не тільки окремий вираз або пропозицію, але й все повідомлення в цілому, вибірково користуватися мовними засобами відповідно до комунікативному наміру, також певними немовними комунікативними засобами вираження думки (інтонацією). Таким чином, монологічне мовлення завжди марковане завданням і комунікативними цілями мовця.

Основним фактором є комунікативний чинник, який на логіко-семантичному рівні забезпечує адекватність спілкування [3]. Монологічне мовлення відноситься до контекстної промови. Воно характеризується ясністю і завершеністю думки, змістовністю, повнотою, логічністю і послідовністю, що і робить її в основному незалежною від ситуації.

Метою формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи є:

1. Розвиток комунікативних навичок: Метою формування англомовної компетентності в монологічному мовленні в учнів основної школи є розвиток їх комунікативних навичок. Це означає, що учні повинні вміти ефективно висловлювати свої думки, ідеї та почуття на англійській мові, спілкуватися з іншими людьми та передавати інформацію зрозуміло та чітко.
2. Розуміння та використання мовних структур: Під час формування англомовної компетентності в монологічному мовленні важливим аспектом є розуміння та використання мовних структур. Учні повинні

оволодіти граматичними правилами, лексикою та фразовими зворотами, щоб використовувати їх у своїх монологічних та створювати змістовні речення.

3. Розвиток словникового запасу: Формування англомовної компетентності в монологічному мовленні також передбачає розвиток словникового запасу учнів. Вони повинні активно вивчати нові слова, вирази та ідіоми, які допоможуть їм більш точно та розмаїто висловлювати свої думки та ідеї.
4. Розвиток навичок організації мовлення: Важливою метою формування англомовної компетентності в монологічному мовленні є розвиток навичок організації мовлення. Учні повинні вміти структурувати свої монологи, використовувати вступ, основну частину та висновок, логічно поєднувати аргументи та ідеї, а також використовувати засоби зв'язку між реченнями та абзацами [10, с. 19-25].

Монологічне мовлення характеризується складною синтаксичною побудовою. Загальні комунікаційні сфери її застосування - це: сфера мистецтва, ораторські виступи, спілкування по телебаченню і радіо, ситуації спілкування, але крім того, монологічне мовлення розглядається як компонент процесу спілкування будь-якого рівня - парного, групового та масового. Тому, навчання говорінню англійською мовою вимагає від учня логічно побудованого викладу власної думки, яка залежить від ситуації, поставленої перед ним. Це потребує великих зусиль не тільки для учнів, а також й для вчителя, так як навчання монологічного мовлення є важким методологічним завданням. Таким чином, вдосконалення навичок монологічного мовлення сприяє тому, що учень зможе самостійно переробляти поданий навчальний матеріал [10].

Проблему навчання ММ розглядали такі вчені, як: Н.Д. Гальскова, О.Л. Гроза, Я.М. Колкер, Є.І. Пасов та інші. Монологічне мовлення - це одна з найважливіших форм говоріння. Саме тому, буде доцільно пояснити значення

терміна «говоріння», що дозволить прояснити і значення поняття «монологічне мовлення». Гальскова Н.Д. говорить про те, що говоріння як вид мовленнєвої діяльності, в першу чергу, спирається на мову як на засіб спілкування. Він забезпечує комунікацію між людьми, що спілкуються. У свою чергу, мова як говоріння - це є вербальний процес спілкування за допомогою мови, засобом якого є слова з закріпленими за ними значеннями. Говоріння характеризується наявністю складної розумової діяльності з опорою на мовний слух, пам'ять, прогнозування і увагу. Воно може мати різні ступені складності, від виразу афективного стану засобом вигуків, найменування предмету, надання відповідної думки, і завершуючи аргументованим викладом власних думок [3]. З цього випливає те, що основною метою навчання ММ є розвиток в учнів здатності здійснювати усне мовне спілкування у різноманітних соціально-детермінованих ситуаціях. Пасов Е.І. стверджує, що висловлювання розгорнутого характеру у процесі ММ мають початок у внутрішній логічній системі розвитку думок мовця з урахуванням ситуації спілкування [10].

Основні характеристики, які дійсно відображають сутність монологічного висловлювання в англійській мові, включають:

Односторонність: Монологічне мовлення передбачає, що одна особа виступає у ролі комунікатора, висловлюючи свої думки, ідеї, розповідаючи про щось або пояснюючи певну тему. Інші учасники спілкування пасивно слухають або читають висловлювання.

Структурованість: Монологічне мовлення має чітку структуру, яка включає введення (інтродукцію), основну частину (розгортання теми) та висновок. Розмовник повинен організувати свої думки та ідеї таким чином, щоб логічно та послідовно викладати інформацію.

Інформативність: Монологічне мовлення передбачає передачу інформації про певну тему або контекст. Виступаючий повинен бути здатним

передати свої думки, факти, приклади та аргументи, що стосуються обраної теми.

Висловлювання думок та переконань: Комунікатор має висловлювати свої думки, переконання, ставлення до певних питань або ситуацій. Важливо вміти висловлювати свої ідеї чітко, зрозуміло та переконливо.

Основні засоби навчання, які можуть допомогти у формуванні монологічного мовлення, включають:

Практика мовлення: Регулярна практика монологічного мовлення дозволяє учням вдосконалювати свої навички в структуруванні висловлювань, використанні мовних засобів та передачі інформації.

Розширення словникового запасу: Засвоєння нових слів та фраз допомагає учням виразно й точно висловлювати свої думки. Вчителі можуть використовувати різноманітні методи, такі як словникові теми, лексичні вправи та ігри, для активного розширення словникового запасу учнів.

Розвиток навичок організації інформації: Важливо вчити учнів структурувати свої думки та ідеї, розподіляти їх на вступ, основну частину та висновок. Вправи на складання плану монологу та логічного упорядкування інформації допомагають учням розвивати ці навички.

Активне використання мовних моделей: Учні можуть вчитися використовувати типові мовні моделі, які допомагають в структуруванні монологічних висловлювань, наприклад, вирази для вступу, висловлення думки, додавання прикладів тощо. Вчителі можуть надавати зразки і вправи на використання цих моделей для вправляння учнів.

Застосування аутентичних матеріалів: Використання реальних матеріалів, таких як відео, аудіозаписи, тексти тощо, допомагає учням розширити свій кругозір, ознайомитися з різноманітними темами та отримати зразки монологічного мовлення в аутентичних ситуаціях [3].

Говоріння в монологічного формі створює величезні труднощі для учнів як рідною, так і іноземною мовою. Воно пов'язане з вибором того, що сказати

і як сказати, тобто з визначенням змісту і форми його викладу. Тому формування цього складного вміння передбачає широке використання опор.

1.3. Типологія кейсів та їх використання для формування вмінь монологічного мовлення

Проблему використання кейс-технології в освіті досліджували такі українські вчені, як С. Ковальова, Е. Михайлова, Т. Пащенко, О. Сидоренко, Ю. Сурмін [4; 6; 8; 9; 12]. Розглянуто такі аспекти застосування кейс-технології: визначено ключові положення сутності методу [20; 17], надано класифікації кейсів [17], запропоновано моделі кейсів [27], проаналізовано ефективність використання кейс-технології у навчанні іноземних мов [5].

Технологія кейсу - це загальна назва навчальних методів, які використовуються для аналізу ситуацій, таких як метод ігрового проектування, метод дискусії, метод аналізу ділової кореспонденції, метод ситуаційного аналізу, метод інциденту та метод ситуаційно-рольових ігор. Суть цієї технології полягає в тому, що учні отримують від учителя пакет документів (кейс), за допомогою яких вони виявляють проблему та шляхи її вирішення або розробляють варіанти виходу зі складної ситуації, коли проблема вже визначена.

Використання кейс-технології в навчанні монологічного мовлення допомагає учням:

1. Розвивати комунікативні навички: Кейси дають учням можливість використовувати англійську мову для розповіді про реальні ситуації, висловлювання своїх думок та ідей, аргументації та висловлення своєї точки зору. Це сприяє розвитку їх комунікативних навичок та підвищенню рівня впевненості в мовленні.
2. Розширювати лексичний запас: Кейси пропонують реальні ситуації, які вимагають використання специфічних слів та виразів. Це

допомагає учням поповнювати свій словниковий запас та використовувати його.

3. Розвивати навички організації мовлення: Кейси вимагають від учнів структурованого та логічного висловлювання. Учні вчаться складати план монологу, організувати свої думки та ідеї у послідовну послідовність, використовуючи аргументи та приклади для підтвердження своїх тверджень. Це розвиває їх навички структурування та організації мовлення.
4. Вдосконалювати вимову та інтонацію: Кейси дають можливість учням вдосконалювати свою вимову та інтонацію, оскільки вони повинні висловлювати свої думки та ідеї усно. Вони навчаються правильно вимовляти слова та фрази, розуміти ритм та інтонацію розмовного англійського.
5. Розвивати критичне мислення та проблемне мислення: Кейси часто містять реальні проблеми або ситуації, що потребують розгляду та аналізу. Учні навчаються аналізувати інформацію, знаходити рішення та висловлювати свої думки на підставі логічних аргументів. Це розвиває їх критичне та творче мислення.
6. Збільшувати мотивацію та зацікавленість: Використання кейс-технології у навчанні монологічного мовлення додає елемент ігри та виклику. Учні залучаються до розгадування проблем, висловлювання своїх думок та знаходження рішень. Це підвищує їхню мотивацію та зацікавленість у процесі навчання.

Щоб застосувати кейс-технологію, в першу чергу потрібно створити сам кейс у вигляді єдиного інформаційного комплексу. Як правило, кейс містить такі елементи: ситуація (випадок, проблема, історія з реального життя); допоміжна інформація, необхідна для аналізу кейсу, тобто контекст ситуації (хронологічний, історичний, контекст місця, особливості дії або учасників ситуації); коментар ситуації, репрезентований автором; питання або завдання

для роботи з кейсом; додатки [5]. Кейс може бути друкованим (містити графіки, таблиці, діаграми, ілюстрації, інформацію з різних джерел у вигляді текстів) або може містити аудіо-, відеоматеріали.

Робота з використання кейс-технології відбувається у декілька етапів: на першому етапі учні вивчають матеріали кейсу індивідуально у вигляді домашнього завдання. Така підготовка зробить роботу учнів більш продуктивною. На другому етапі вчитель ділить учнів на групи, видає кейс і пояснює етапи роботи та завдання. На етапі підведення підсумків учитель інформує про вирішення проблеми в реальному житті або обґрунтовує власну версію і обов'язково оприлюднює кращі результати, оцінює роботу кожної групи і кожного учня.

Використання кейс-методу повинно бути методично, організаційно і педагогічно зумовлене і забезпечене як на рівні організації навчально-виховного процесу ЗЗСО, так і на рівні планування його кожним учителем.

Науковцями запропоновано різні класифікації кейсів за певними критеріями, а саме: за формою, суб'єктом, ступенем складності, обсягом, сюжетом. Центр кейсів (Case centre), найбільший світовий репозитарій колекції кейсів для навчання, пропонує свою типологію кейсів [12]: кейси-випадки, кейси-вправи, допоміжні кейси, кейси-приклад.

Для розвитку учнів старших класів ЗЗСО навичок монологічного мовлення найкраще підходять допоміжні кейси, кейси-приклад та кейси-рішення. Це через те, що саме ці види кейсів найбільше сприяють розвитку творчого мислення та креативного підходу, уміння аналізувати ситуації і знаходити шляхи їх вирішення. Крім того, їх легко поєднувати з іншими методами навчання.

Використання кейс-технології має ряд переваг [5]:

Кейси та ситуації надають конкретні приклади для ідей та узагальнень, сприяють розвитку креативного мислення, забезпечують зв'язок між навчанням та реальним життям.

1. Вони сприяють формуванню і розвитку навичок роботи в команді та вміння слухати інших.

2. Кейси розвивають аналітичні, практичні, творчі, комунікативні, соціальні навички та навички самоаналізу.

Тому, кейс-технологія є ефективним інструментом для формування навичок монологічного мовлення учнів старших класів. Вона сприяє розвитку творчого та креативного мислення під час аналізу нестандартних ситуацій та прийняття оптимальних рішень, зацікавлює учнів у навчальному процесі та підвищує їхній інтерес до вивчення мови. Крім того, вона допомагає вчителям навчати учнів аналізувати ситуації та шукати шляхи їх вирішення, сприяє саморозвитку та оновленню педагогічного потенціалу. Впровадження цієї технології впливає на формування особистості учня, який здатний адекватно взаємодіяти в полікультурному суспільстві і розвивати свій інтелектуальний та комунікативний потенціал.

Класифікація кейсів може базуватися на різних критеріях, і одним із найпоширеніших є розділення їх за рівнем складності. З цього погляду, кейси поділяють на такі категорії:

1. Навчальні кейси з визначеною проблемою: у таких кейсах ситуація чітко описана, і основною метою є аналіз ситуації та прийняття самостійного рішення стосовно конкретної проблеми. Наприклад, кейс «Проблема вибору майбутньої професії. Літня робота для підлітків.»

2. Ілюстративні навчальні кейси: ці кейси призначені для навчання учнів алгоритму вибору та прийняття правильного рішення на основі конкретного практичного прикладу. Наприклад, кейси про пам'ятки та історичні об'єкти України: «Києво-Печерська Лавра, Хотинська фортеця, Дендрологічний парк Софіївка.»

3. Навчальні кейси без визначеної проблеми: у таких кейсах описана складніша ситуація, де проблема не має конкретних проявів і виражається, наприклад, статистичними даними, думками громадян, діями влади тощо.

Метою таких кейсів є самостійне визначення проблеми та пошук шляхів її вирішення на основі аналізу доступних ресурсів. Наприклад, кейс «Проблема вибору майбутньої професії. Як досягти успіху в ній.»

Класифікація кейсів визначається завданнями та цілями освітнього процесу і може включати такі типи кейсів:

- Навчальні кейси для оцінки та аналізу: наприклад, кейси, що розглядають моду в контексті сучасних молодіжних стилів, шопінгу тощо.
- Навчальні кейси для вирішення проблемних питань та прийняття рішень: такі кейси базуються на темах, пов'язаних з міжособистісними відносинами у сім'ї, наприклад, стосунки з батьками і сімейне взаєморозуміння.
- Кейси, що ілюструють проблемний момент, вирішення або систему в цілому: наприклад, кейси, які досліджують питання здорового способу життя, порівняння української та американської кухні та розглядають, в якій країні шкідлива їжа більш поширена.

Відповідно до Програми з англійської мови для ЗЗСО (10-11 класи) [3] в межах тематики ситуативного спілкування рекомендуємо такі приклади використання різних видів кейсів для формування вмінь монологічного мовлення на уроці англійської мови.

1. Кейси-випадки. Це короткі кейси, які описують один випадок. Їх можна використовувати на уроках для пояснення понять або як тему для обговорення. Вони містять короткий опис, який не вимагає спеціальної попередньої підготовки в учнів. Наприклад, у контексті вивчення теми «Природа і погода» в 10 класі [3], кейс-випадок може описувати природні катастрофи, їх види, вплив погоди на здоров'я та настрої людини.

2. Кейси-вправи. Ці кейси дають учням можливість використовувати матеріал кейсів для кількісного аналізу. Можливість маніпулювати числами в реальних ситуаціях набагато цікавіша, ніж прості вправи. Наприклад, для теми

«Подорожі» на уроці можна використати кейс, де учні готуються до складних подорожей з обмеженими умовами та спеціальним спорядженням.

3. Допоміжні кейси. Головна мета таких кейсів - передача інформації. Замість простого читання тексту учні знайомляться з інформацією, підготовленою вчителем, у вигляді кейсу, що сприймається ними краще, ніж звичайний текст. Наприклад, при вивченні теми «Живопис», кейс може досліджувати історію розвитку конкретного напрямку в мистецтві або інформацію про життя художника та його твори.

4. Кейси-приклади. Учні мають аналізувати інформацію в кейсі та виявляти основні зв'язки між різними складовими. Вони повинні визначити, чому все сталося неправильно і як цього можна було уникнути. Наприклад, у контексті теми «Наука і технічний прогрес», це може бути ситуація, де описуються сучасні засоби комунікації та інформації, а також вплив науки на суспільство.

5. Комплексні кейси. Ці кейси описують ситуації, де головні аспекти приховані в великій кількості інформації, частина якої не є важливою. Учні повинні виділити головні аспекти і встановити взаємозв'язки між ними, що може бути складним завданням.

6. Кейси-рішення. Учні мають вирішити, як діяти в даній ситуації та розробити план дій. Вони повинні вибрати підхід, який найбільше спрямований на успіх. Наприклад, для теми «Країни, де вивчається англійська мова», це може бути ситуація, де учні знаходяться за кордоном і повинні дізнатися основні відомості про країну, розробити стратегію дій та план дій.

Важливо звернути увагу на класифікацію кейсів, запропоновану Н. Федяніним і В. Давиденко, які мають значний досвід використання кейс-технології за кордоном [27]. Ця класифікація включає такі види кейсів:

Структурований кейс (structured cases): цей тип кейсу містить обмежену кількість додаткової інформації. При роботі з таким кейсом учню необхідно

використовувати певний шаблон або модель, і завдання має оптимальний шлях вирішення.

Невеликі нотатки (short vignettes): ці кейси мають невеликий обсяг, до 10 сторінок тексту та 1-2 сторінки додатків. Учень знайомиться з основними концепціями та аспектами ситуації.

Великі неструктуровані кейси (long unstructured cases): це найбільш складні кейси серед усіх видів завдань навчального характеру. Вони мають обширний обсяг інформації, який не відсортований, і містить корисну та непотрібну інформацію. Учневі доводиться розібратися в цьому «заплутаному» матеріалі та виконати завдання.

Новаторські кейси (ground breaking cases): при роботі з такими кейсами учні повинні використовувати свої теоретичні та практичні навички, ставши дослідниками і пропонуючи інноваційні рішення.

Деякі дослідники, наприклад Роберт К. Янг, Джозеф Б. Херінгтон, класифікують кейси як «живі» та «мертві». «Мертвими» називають кейси, які мають всю необхідну інформацію для аналізу. «Живі» кейси створюються таким чином, що вони ставлять перед учнями завдання по пошуку додаткової інформації. Це дозволяє кейсу залишатися актуальним і цікавим для вивчення протягом тривалого періоду.

Важливо відзначити, що не існує уніфікованого стандарту для оформлення та презентації кейсів. Кейси можуть бути представлені у різних форматах, включаючи друкований, електронний та мультимедійний, з додаванням ілюстративних елементів, таких як картинки, фотографії, таблиці і діаграми, для більш наочного вигляду для учнів. Робота з інформацією на папері або в електронному форматі значно полегшує процес аналізу порівняно з аудіозаписами та відеоматеріалами.

Кейси можуть бути класифіковані на сюжетні та безсюжетні. Сюжетні кейси містять інформацію про події, які відбулися в минулому, і в них чітко визначений сюжет. У безсюжетних кейсів також є сюжет, але він не

розкривається відразу, і учні повинні самі розкрити рішення ситуації через аналіз.

За критерієм часу, кейси можуть бути поділені на наступні типи:

- Кейси з історичним проміжком від минулого до сьогодення, де події розглядаються послідовно і допомагають визначити причини та наслідки.
- Кейси-спогади, де герої вказують на певні моменти, але спогади нечіткі і фрагментарні, вимагаючи від учнів аналізу та логічних висновків.
- Прогностичні кейси, де надається розширена пояснююча інформація щодо минулих подій та їх впливу на сучасний час, а учні повинні вибрати оптимальний шлях для майбутнього.

За об'єктом дослідження виділяють такі типи кейсів:

- Особистісні кейси, де особи грають ролі політичних фігур, менеджерів, керівництва тощо.
- Організаційно-інституційні кейси, де дії стосуються організаційних установ, підприємств тощо.
- Багатосуб'єктні кейси, в яких задіяні кілька діючих осіб.

Щодо розміру, кейси можуть бути:

- Міні-кейсами, які мають обсяг від 1 до 5 сторінок і можуть бути розглянуті протягом короткого часу, наприклад, 15 хвилин з двогодинного заняття.
- Середніми кейсами, які вимагають більше часу, зазвичай до двох годин.
- Об'ємними кейсами, які можуть займати від 20 до 30 сторінок і вимагають кількох практичних занять (3-4) для їх вивчення.

Згідно з думкою Щербатих Л.Н., кейси можна умовно поділити на такі види:

1. Науково-дослідницькі, спрямовані на проведення дослідницької роботи.

2. Практичні, які відтворюють реальні життєві ситуації.
3. Навчальні, спрямовані на організацію освітнього процесу.

Навчальний кейс, який представляється учням, має включати загальну інформацію щодо проблеми, яка розглядається, а також пояснення її змісту, форму презентації та особливості викладу матеріалу. Під час ознайомлення з кейсом учню надаються вказівки стосовно структури, цілей та завдань його використання, а також приклад роботи на різних етапах кейсу та очікуваний результат. Під час аналізу проблемної ситуації учню пропонується ознайомитися з завданням, вказівками та роз'ясненнями до нього. Потім він аналізує завдання відповідно до методичних вказівок, які надані у методичному розділі кейсу. Кінцевим етапом є чітке визначення проблеми, яку необхідно вирішити, і яку можна знайти у інформаційній частині кейсу.

Під час опрацювання сюжетної частини кейсу формується стійка мотивація навчальної діяльності учня, а також навички постановки цілей в межах запропонованого кейсу. Результатом цієї діяльності є потреба у самостійному досягненні поставлених вчителем завдань для класу.

Загальний принцип науково-дослідницьких кейсів полягає у тому, що вони функціонують як моделі для здобуття нових знань про конкретну ситуацію та правильної стратегії в цій ситуації. Основна ціль навчальних кейсів цього типу полягає в навчанні учнів вмінню та навичкам наукового дослідження за допомогою методу моделювання. Ці кейси використовуються не як метод навчання учнів за стандартними навчальними програмами, а як засіб підвищення освітньої кваліфікації на основі шкільної програми. Оскільки вони акцентують увагу на дослідженні, то їх ефективно використання в науково-дослідницькій діяльності.

Щодо практичних кейсів, їх завданням є докладне відтворення життєвої ситуації. Ці кейси створюють практичну «живу» модель ситуації. Основна навчальна мета полягає в тренуванні учнів у вирішенні реальних життєвих ситуацій та у закріпленні їх вмінь, знань і навичок щодо прийняття рішень у

цих ситуаціях. Практичні кейси повинні бути деталізованими та наочними. Основна ідея цих кейсів полягає в реалістичному відтворенні життя та наданні можливості навчитися оптимальної поведінки в конкретних обставинах. Важливо відзначити, що в кожному кейсі є навчальна функція, і ця функція відрізняється в різних кейсах. Наприклад, навчальний кейс, в якому навчання є основною метою, відображає типові ситуації, з якими люди зазвичай стикаються в житті і які можуть виникнути у професійній діяльності. В цих навчальних кейсах проблема або ситуація не обов'язково є реальною; вони створюються на основі типових деталей з життя. Загалом, навчальні кейси допомагають розглянути типові ситуації з життя та розвивають уміння аналізувати ситуації за допомогою аналогій.

Отже, кейс-технологія є важливим методом навчання, який досліджується та вдосконалюється українськими вченими. У цих дослідженнях розглядаються різні аспекти кейс-технології, включаючи її сутність, класифікацію, моделі та ефективність використання у навчанні.

Кейс-технологія сприяє активному навчанню, аналізу ситуацій і прийняттю рішень, що є важливими навичками для студентів та учнів. Вона вимагає підготовки та планування з боку вчителів, але може бути ефективним методом навчання у різних предметних областях.

Дослідження вказують на значущість розвитку кейс-технології в українській освіті і сприяють розумінню її потенціалу для покращення навчання та розвитку учнів і студентів. Важливо продовжувати дослідження та розвиток цього методу навчання з метою поліпшення якості освіти в Україні.

РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНЕ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОНОЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ З ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

2.1. Застосування кейс-технологій в навчанні монологічного мовлення та труднощі формування англомовної компетентності у учнів основної школи

Кейс - метод – це метод активного проблемного ситуаційного аналізу, який побудований на навчанні шляхом вирішення конкретних задач, тобто ситуацій, вирішення кейсів.

Головною метою кейс-технологій є навчання аналізу наданої інформації, виявлення проблемних моментів та пошуку загального оптимального рішення.

На даний момент розрізняють дві класичні школи методу кейсів. Гарвард використовує кейс-технології для того, щоб його учні отримали можливість навчитися знаходити єдине вірне рішення [5].

Манчестер, на відміну від Гарварду, прагне використовувати кейси, які передбачають різні варіанти вирішення проблем та обсяги їх кейсів менше, що позитивно впливає на опрацювання даної інформації. Кейс- це конкретний випадок про одну людину (або про групу людей), історія, в якій закладена одна або декілька проблем. Проблеми не називаються конкретно, учні повинні самі самостійно знайти їх та скласти план дій. В самому кейсі більш достовірно та в повному обсязі надаються деталі події або ситуації від людей в кейсі. Ці люди зазвичай задіяні та мають свою унікальну роль в вирішенні задачі.

Головною відмінністю кейсу від інших технологій є варіативність рішень. Універсального вирішення кейса зазвичай немає, це одночасно є

позитивною ознакою, тому що учні можуть побачити проблему з різних боків, але це може виявитися проблемою для вчителя, якому необхідно продумати всі шляхи вирішення кейсів.

Кейс-технологія включає в себе вибір проблеми, оцінку стану її вирішення, збір фактів, застосування статистичних методів.

Розрізняють два види мовленнєвої діяльності – письмо та говоріння, та два рецептивних видів діяльності – аудіювання та читання. Багато навчальних посібників спрямовані на розвиток окремих навичок, віддаючи перевагу не змішувати види мовленнєвої діяльності. Однак в останній час багато вчителів, на власному досвіді переконалися, що інтеграція усіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності має кращу продуктивність. Таким чином, після включення всіх видів діяльності стандартний урок розвитку навичок читання має свої етапи: (дискусія – підготовка до читання, під час якої учні повторюють лексику та будують припущення про зміст тексту; прослуховування інформаційних висловлювань за темою тексту, який ще доведеться прочитати; читання, яке концентрує учнів на вивчення певних стратегій, наприклад, сканування або швидкий перегляд; письмові завдання *follow-up*, які можуть бути абсолютно різними, написання *summary*, власної думки; виконання творчих завдань). Така структура уроку дозволяє учням використовувати комплексний підхід, який інтегрує життєво важливі навички для спілкування англійською мовою, допомагає залучитися в активне обговорення, а також допомагає відчутти нерозривний зв'язок між всіма видами мовленнєвої діяльності.

Інтеграція видів мовленнєвої дозволяє зробити заняття більш різноманітним та мотивуючим до подальшого вивчення теми.

Урок англійської мови на основі кейс-технології складається з: групи вправ – вступні або розміточні вправи (*Starting up*). Вони мають дискусійний характер. Метою вправ цього типу є навчання лексиці, а також навичкам говоріння. Далі це розділ аудіювання (*Listening*). Вправи цього розділу

спрямовані на розвиток навичок аудіювання та письма, а також засвоєнні нової лексики. Розділ Читання (Reading), який включає два тексти. Цій розділ уроку, крім розвитку навичок читання та розуміння тексту на англійській мові націлений на засвоєння нових лексичних одиниць за темою уроку. Повторення граматики (Language Review). Присвячено граматичній темі уроку та складається з трьох вправ.

Слід також виділити основні етапи роботи по кейс-методу та їх тривалість.

Існує широке коло освітніх задач та можливостей кейс-технології – це придбання нових знань, розвиток у учнів самостійного критичного та стратегічного мислення, вміння вислуховувати та враховувати альтернативну точку зору, придбання навичок аналізу складних та неструктурованих проблем, розвиток почуття відповідальності за прийняте рішення, вміння спілкуватися, надбання навичок розробки дій та їх здійснення, можливість працювати у команді, можливість знаходити найбільш раціональне рішення поставленої проблеми.

Для розвитку комунікативних навичок, для того, щоб учні змогли відчувати себе впевнено в реальній життєвій ситуації, вони на заняттях повинні бути поставлені в такі умови, при яких за допомогою іноземної мови вони змогли би вирішити свої проблеми.

Знайомство з кейсом, самостійний пошук рішення (внутрішнє монологічне мовлення на англійській мові), процес аналізу ситуації під час заняття (монологічне мовлення) – все це приклади комунікативних задач.

Аудиторне спілкування, яке пов'язане з роботою над кейсом, якому належать дискусія, аргументація, опис, порівняння, переконання.

Case Study на англійській мові рекомендовано застосовувати у старших класів, тому що учням необхідний певний запас знань, достатньо високий загальний рівень володіння англійською мовою та сформовані комунікативні навички. Крім цього, кейс-метод-це складний та ефективний метод навчання.

Організація Case Study в практиці має певні труднощі та складності.

Основні труднощі пов'язані з недостатньою розробленістю методики організації кейс-технології, складністю підготовки учбового матеріалу у вигляді проблемних пізнавальних задач, мовленнєвих конструкцій, а також недостатньою підготовкою вчителя до організації такого роду навчання.

Взагалі, кейс-технології широко розповсюджені зараз та використовуються в різних дисциплінах. Визначення поняття завжди відрізняється з приводу особистої інтерпретації науковцями, але можна узагальнити, що case-study - це опис фактичної, гіпотетичної, реалістичної або реальної ситуації, з якою людина стикається для вирішення певної проблеми.

Проблемне навчання сприяє розвитку творчої пізнавальної діяльності та розвитку інтелекту учнів. Цей тип навчання, який має значний потенціал для розвитку. Під час організації проблемного навчання в практиці, ми стикаємося з певними труднощами. Основні труднощі пов'язані з недостатньою розробленістю методики організації проблемного навчання в різних типах навчальних закладів, складністю підготовки навчального матеріалу у вигляді проблемних пізнавальних завдань, діалогових конструкцій, а також недостатньою підготовленістю педагога до організації проблемного навчання. Один з інноваційних і маловивчених методів організації проблемного навчання - це кейс-технологія.

Застосування кейс-технології може бути тільки там, де є якась проблема, яка виникає в самому процесі вивчення життєвих важливих питань, вона включає в себе новизну, допускає різні думки та способи їх вирішення.

Сьогодні актуальним є питання розробки нових технологій освіти, виховання та розвитку особистості, яке відповідало б сучасним соціальним, економічним, моральним та освітнім технологіям.

У сучасній системі вищої освіти навчання націлене на розвиток компетентностей у студентів з метою підготовки кваліфікованих фахівців у майбутньому. Досягненню цієї мети, без сумніву, сприяє використання кейсів.

Крім того, сучасні вимоги до структури підручників для вищих навчальних закладів, робочих програм і оціночних інструментів визначають необхідність включення кейсів для активної участі учнів. Робота з кейсами, як жоден інший вид діяльності, методики викладання з науковими основами дисципліни сприяє розвитку методичного мислення викладача та досягненню інтеграції між методикою викладання та науковими основами конкретної дисципліни. Така взаємодія сприяє як природничо-науковій, так і методичній підготовці майбутніх вчителів.

На практиці ми бачимо, що існуючий розрив між інтелектуальними можливостями школярів, їх інтересами і тим, що вони можуть сказати на англійській мові поступово руйнує мотивацію, яка підтримувалася на початку вивчення предмету, прагненням навчитися спілкуванню на англійській мові.

Одним з можливих шляхів подолання цих недоліків може стати розвиток кейс-технологій для формування мовленнєвої діяльності учнів на заняттях з англійської мови. Мовленнєва спрямованість учбового процесу буде можливою лише при наявності мовленнєвої активності учнів, яка, головним чином, характеризує діяльність учня.

Труднощі методу полягає в тому, що група учнів, які проаналізували конкретну ситуацію, повинна запропонувати вирішення проблеми та опрацювати алгоритми подальшого її розвитку.

Для успішної роботи з кейсами учням необхідний певний запас знань, достатньо високий рівень оволодіння англійською мовою та сформовані комунікативні навички. Крім того, це складний, але ефективний метод не є універсальним та застосовується особливо успішно тільки з іншими методами навчання англійської мови тому що тільки метод кейс технології не закладає обов'язкового нормативного знання мови.

Система кейс-технології успішно впроваджується в процес вивчення англійської мови, проявляючи себе як ефективний інструмент. Вона сприяє розвитку критичного мислення, підтримує цікавість до предмета, а також

сприяє формуванню комунікативних навичок та вмінь. Вважаємо, що застосування кейс-технології можливе й на етапі початкового навчання. Методика кейсів також може використовуватися як інструмент оцінювання, наприклад, у формі тестування чи іспиту, дозволяючи учням активно брати участь у обговоренні кейсу під час його презентації викладачем. У процесі навчання учні взаємодіють з викладачем, демонструючи свої знання, набуті на даний момент. Участь в обговоренні кейсу є індикатором того, як учні можуть застосовувати свої знання на практиці. Якщо викладач зробив розробку кейсу достатньо деталізованою, учням стає легше продемонструвати свої навички та сильні сторони при аналізі інформації. В залежності від того, на якому етапі курсу англійської мови використовується кейс, його можна використовувати як інструмент проміжного або підсумкового контролю.

Тому, кейс-технологія сприяє розвитку вміння аналізувати ситуацію, оцінювати альтернативи, обирати оптимальний варіант та складати план його здійснення. Якщо впродовж навчального року такий метод використовувати неодноразово, то у учнів з'являється стійка навичка вирішення практичних задач.

Використання кейсів найбільш доцільне в навчальних ситуаціях, де у учнів вже є певний базовий рівень знань з конкретної проблеми, але їхні здібності застосування цих знань для вирішення проблем ще не були розкриті. Однак важливо підкреслити, що використання кейсів вимагає ретельної підготовки. Інформація, яку представляє викладач, повинна відповідати рівню знань учнів. Використання кейсів може бути неефективним в тих випадках, коли учні не мають необхідної термінології або не можуть виділити основні моменти, оскільки з подібним матеріалом вони до цього не зустрічалися.

Спостерігаючи за останніми тенденціями в освітньому просторі та професійною підготовкою сучасних і майбутніх вчителів, виділяється проблема недостатньої організації навчальних процесів у школах. Відсутність бажання дітей вивчати англійську мову пов'язана з кількома чинниками,

такими як обсяг або не системність навчального матеріалу, одноманітність та стандартизація вправ та завдань, які надають вчителі; небажання опрацювання отриманої інформації вдома; розподіл власних пріоритетів, оскільки багато дітей мають залежність від віртуального світу та сучасних комп'ютерних технологій. Таким чином, застосування кейс-технологій націлене на покращення мотивації до вивчення англійської мови та розвиток вмінь та навичок у монологічному мовленні.

Складність кейсів може бути в їх структурованості (highly structured case) – короткий та точний виклад ситуації з конкретними цифрами та даними, неструктурованості (unstructured cases), вони являють собою матеріал з великою кількістю даних та призначені для оцінки стилю та швидкості мислення, «маленькі нариси» (short vignettes), вони складаються від однієї до десяти сторінок тексту та одна-дві сторінок додатків, які знайомлять тільки з ключовими поняттями, де при аналізі необхідно використовувати власні знання.

Сучасна методика викладання іноземних мов підкреслює пряму залежність від успішного формування комунікативної компетентності учнів старших класів від їхнього мотивування для навчання, рівня зацікавленості та активності під час опанування англійської мови. За національними стандартами навчання, учні часто сприймають інформацію пасивно та не володіють творчими навичками для використання своїх знань та умінь.

Використовуючи велику різноманітність кейсів дозволяє вчителю використовувати або створювати кейси, виходячи з певних задач та цілей, об'єму матеріалу, його змісту та структури.

Важливо підкреслити, що при використанні кейсів на уроках учні не просто отримують готові знання, але й створюють нові. Розвиток когнітивних та творчих навичок, що передбачає самостійне будування знань та орієнтацію в інформаційному просторі, є основою для впровадження інноваційних методів навчання.

Але виникають і деякі труднощі. Кейс-технології бувають у вигляді ілюстрацій (кейси, мета яких на певному практичному прикладі навчити алгоритму прийняття правильного рішення в певній ситуації), учбові ситуації (кейси з формуванням проблеми, в якій є опис ситуації в конкретний період часу, який виявляє та чітко формулює проблеми, метою такого кейсу – діагностування ситуації та самостійне прийняття рішення за даною проблемою), учбові ситуації (кейси без формування проблеми, у яких є опис більш складної ситуації, де проблема чітко не виявлена, а надана в статистичних даних, оцінках загальної думки), прикладні вправи, в яких є опис конкретної ситуації, яка склалася, пропонується знайти шляхи виходу з неї, мета такого кейсу – пошук шляху вирішення проблеми.

В реалізації будь-якої методології навчання існують власні труднощі та фактори, які можуть уповільнити або ускладнити ефективне розвиток навичок монологічного мовлення. Ключовими визначниками, які впливають на формування англомовної компетентності у монологічному мовленні учнів профільної школи за допомогою кейс-технології, є якість підготовки та проведення занять вчителем, а також мотивація учнів, їхнє бажання та сприйняття навчального матеріалу. Значення також має взаємодія вчителя з класом та взаєморозуміння між ним та учнями у процесі вивчення англійської мови.

Щоб підтвердити можливість використання кейс-технологій для навчання та формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів профільної школи, були визначені ключові умови їх впровадження: 1) кейси орієнтовані на здобуття знань з конкретної теми, яка характеризується різноманіттям тверджень, тобто, в ситуації неможливо визначити лише одну правильну відповідь; 2) акцент навчання переходить з етапу знайомства та часткового освоєння учнями певних знань на етап їх використання під час розгляду та обговорення на практиці; 3) технологія кейсів ґрунтується на прикладі конкретної ситуації, яка може відбутися в реальному

житті.

Ще однією складністю у роботі з кейсами є недостатній або відсутній реалістичний підхід учнів до виконання завдань. Необхідною умовою для будь-якого завдання, яке використовується в кейсах, є його реалізм. Учасники уроку мають ідентифікувати себе з ролями або факторами, які пропонуються в завданні. З урахуванням того, що практично всі підлітки мають досвід гри в комп'ютерні ігри, вони можуть легше ідентифікуватися та розуміти позитивні та негативні наслідки. Проте важливо зауважити, що існують винятки, оскільки не всі діти грають в різноманітні комп'ютерні ігри. Тому в деяких ситуаціях вони можуть зіткнутися з труднощами відповіді на питання та аналізу ситуації. Крім того, важливо визначити ще один аспект ускладнення формування вмінь і навичок у монологічному мовленні. Для вчителя це завдання ускладнюється оцінюванням учнів, оскільки він повинен об'єктивно оцінювати роботу кожного учня, визначати активність та оригінальність, а також розуміти рівень їхніх знань.

Оцінюючи результати роботи над кейсом, викладач стикається з важливою проблемою - як забезпечити об'єктивність в оцінці. Враховуючи необхідність оцінки роботи кожного учасника, його активності, оригінальності та рівня знань, виникає необхідність в гнучкій системі оцінювання. П'ятибальна система оцінювання не дозволяє цього зробити, тому пропонується перейти до стобальної системи, яка дозволяє більш точно визначити рівень підготовки кожного учня. Наприклад, для отримання підсумкової позначки «5» учням необхідно набрати 85-100 балів, для отримання «4» - 70-84 балів, а «3» - менше 70 балів. Всі зароблені бали заносяться в таблицю. Перемагає та група, яка набере більшу кількість балів.

Критерії оцінювання кейса включають:

1. Вміння і навички мови (використання лексичного запасу з обраної теми, вміння аргументувати, робити висновки, використання фразеологізмів, грамотність);

2. Зміст (розкриття теми, вміння відповідати правильно на запитання і задавати їх аргументовано);

3. Організація (дотримання заздалегідь прийнятих правил на уроці, активність, спілкування виключно англійською мовою).

Ми вивчили та проаналізували типологію кейсів для розвитку англійської компетентності в монологічному мовленні учнів профільної школи. Ми прийшли до висновку, що ця типологія відзначається значними відмінностями від стандартних підходів та положень до навчання інших технологій, виявляючи свою велику ефективність. Крім того, ми визначили принципи використання кейс-технології для формування англійської компетентності в монологічному мовленні, які визначають організацію навчального процесу під час роботи з кейсами.

У попередніх дослідженнях ми розглядали труднощі у формуванні англійської компетентності в монологічному мовленні за допомогою кейс-технології в учнів профільної школи. На основі матеріалів, розроблених для опрацювання певних завдань з дітьми, проведено самоаналіз помилок, які може зробити вчитель під час роботи з учнями. Наступним кроком у нашому дослідженні були етапи формування монологічних вмінь учнів профільної школи. Ми з'ясували та обґрунтували ті прийоми на певних етапах роботи з кейсом, які необхідні для будівництва чіткої структури опрацювання кейсів кожним учнем та його аналіз.

2.2. Система вправ для формування англійської компетентності в монологічному мовленні з використанням кейс-технології в учнів профільної школи.

Кейс-метод є ефективним інструментом на уроках іноземної мови, оскільки він заохочує учнів до активної роботи з цікавою інформацією, самостійного пошуку та обробки даних, а також стимулює їх до моніторингу.

Під час роботи з кейс-методом учні можуть виступати у ролі дослідників, журналістів або навіть вчителів. Всі етапи цього методу взаємодіють з етапами самоорганізації. Крім того, кейс-метод є комплексним, оскільки включає всі види мовленнєвої діяльності, такі як читання, говоріння, письмо та аудіювання. В процесі взаємодії з іншими учасниками групи та опитувальними, учні мають реальну можливість спілкуватися на іноземній мові. Успішне застосування кейс-методу залежить від трьох основних складових: якості кейсу, підготовки учнів та готовності вчителя до організації роботи.

Згідно з комплексною розробкою, кейси можна розділити на такі групи:

Кейси, спрямовані на формування певних аспектів висловлювання. Кейси першої групи, в основному, мають комунікативний характер, спрямований на рецептивне сприйняття та репродукцію інформації. Це можуть бути вправи на зорове та слухове сприйняття інформації, а також на формування навичок самостійного висловлення учнів на основі тестів.

Наприклад, ось один з таких кейсів:

1. What type of video is this?
 - a) a trailer
 - b) a cartoon
 - c) an advertisement
2. In your opinion, where is this situation in video?
 - a) in a tourism agency
 - b) in a supermarket
 - c) in a books store
3. Who are the characters seen on the screen?
 - a) neighbours
 - b) unknown people
 - c) customers
4. Who tells us about the product?

a) the man

b) the woman

5. Who serves the customer in the video?

a) the man

b) the woman

6. Who is the target audience for this advertisement?

a) men

b) women

c) everyone

7. Do you think the customer is satisfied with the choice of product? Why

Advertising.

I. OBSERVE:

Watch the video and answer the questions.

1. What type of video is this?

a) a trailer

b) a cartoon

c) an advertisement

2. Who are the characters seen on the screen? What is the woman doing?

a) choose healthy products

b) prepare dinner

c) do homework with son

3. What is the product or service presented?

a) a bag of potatoes

b) a rag for wiping

c) mushrooms

4. The woman eats junk food.

a) True

b) False

5. What is the problem in the video?

- a) the woman is very lazy person.
 - b) the woman can not read the ingredients of a product
 - c) the woman does not have enough money
6. What are the qualities of the product presented?
7. One of the advantages of the product is:
- a) it smells very good
 - b) it is good for health
 - c) favorable price

2) група випадків, спрямованих на формування змістовного висловлювання. Випадки другої групи також загалом мають умовно-комунікативний і рецептивно-репродуктивний характер. Крім зорового та слухового сприйняття інформації та створення самостійних відповідей учнів на основі тестів, є завдання, які потребують більш повного пояснення та більшої кількості використаних словосполучень і речень.

Прикладом можуть служити такі випадки:

I. OBSERVE:

- Watch the video and answer the questions.

1. What type of video is this?
 - a) an advertisement
 - b) a cartoon
 - c) a trailer
2. Who are the characters seen on the screen?
3. What objects can you see on the screen?
4. What are the women seen on screen doing?
5. Who is the advertisement for?
 - a) men
 - b) women
 - c) everyone

II. THINK:

- Interpret the actions seen on the screen.

7. Women are looking for new recipes.

a) True

b) False

8. A woman is selecting products with high-quality ingredients.

a) True

b) False

9. This is an advertisement for store products.

a) True

b) False

III. IMAGINE:

- Imagine such an advertisement for another product, putting a woman in a situation of choosing products.. Consider the following.

1. Brand name.

2. The advertising scenario.

3. Intended message.

4. Product benefits.

5. The advertising slogan: short, simple and catchy.

6. The target audience.

3) група випадків, спрямованих на формування повного висловлювання.

Випадки третьої групи мають загальнокомунікативний і рецептивно-репродуктивний характер. Окрім зорового та слухового сприйняття інформації та створення самостійних відповідей учнів на основі тестів і завдань, які вимагають більш вичерпного пояснення та більшої кількості вживаних фраз і речень, вони відповідають за групове обговорення та надання детальної інформації. відповіді.

З цієї причини в студента виникає мотивація до самовираження, яка спонукає його брати участь у колективній англійській діяльності. Прикладом можуть служити такі випадки:

Type: productive; non– communicative.

I. OBSERVE:

1. Who do you see in the photo?
2. How do these people feel? Why?
3. Read the text: “ Better to have lost and loved than never to have loved at all. What do you think about that?

II. THINK: 4. Do you agree with this expression?

5. Explain the phrase " have loved at all". What meaning does this expression have?

6. What stereotypes about people does this advertisement use?

III. IMAGINE:

- Imagine such an advertisement for girls. What expression would you choose? Why? What would you hold the audience's attention on?

Як один із видів проблемних ситуацій, кейс-метод підпорядковується певним правилам.

Правило перше. Для створення проблемної ситуації учням дається наступне практично-теоретичне завдання, за допомогою якого учні повинні відкрити нові знання та дії.

Правило друге. Система завдань повинна повністю охоплювати предмет вивчення. Вона повинна забезпечувати послідовний розвиток засвоєних учнями знань і навичок, створюючи можливості для теоретичного аналізу навчального матеріалу та розвитку умінь учнів.

Правило третє. Ситуація, яка виникає на початку теми, повинна ставити перед учнями завдання, які викликають когнітивні труднощі і спрямовані на засвоєння основної закономірності даної теми.

Правило четверте. Різниця між індивідуальними особливостями учнів визначає складність етапів, які їм доводиться проходити в процесі навчання. Чим більше варіантів у студента, тим менше кроків йому потрібно зробити.

Правило п'яте. Завдання, яке викликає проблемну ситуацію, має

ґрунтуватися на певних фактах, які є передумовами проблеми.

Правило шосте. Ускладнення, що виникають при виконанні проблемного завдання, повинні бути задокументовані вчителем і повідомлені учням про причини невиконання навчального завдання.

Доцільно визначити наступні основні етапи створення кейсів:

Формування дидактичних цілей кейсу є важливим етапом проектування навчальної ситуації. Цей етап включає кілька складових, таких як визначення місця кейсу в структурі навчальної дисципліни, формування цілей та завдань, ідентифікацію «зони відповідальності» за знаннями, вміннями та навичками учнів.

Визначення місця кейсу в структурі навчальної дисципліни: Перш ніж розробляти дидактичні цілі кейсу, необхідно врахувати його місце в навчальній програмі або дисципліні. Це означає з'ясування того, які конкретні теми, поняття, вміння чи навички будуть вивчатися за допомогою цього кейсу. Важливо зв'язати його зі змістом програми, щоб забезпечити логічний та послідовний розвиток навчального процесу.

Формування цілей та завдань: Наступним кроком є визначення конкретних цілей та завдань, які мають бути досягнуті під час використання кейсу. Цілі повинні бути спрямовані на розвиток конкретних знань, умінь та навичок учнів. Наприклад, ціллю може бути розуміння певного концепту або процесу, вміння застосовувати знання на практиці, або розвиток критичного мислення та проблемного мислення.

Завдання повинні бути конкретними, зрозумілими та досяжними. Вони можуть включати аналіз ситуацій, прийняття рішень, пошук інформації, співпрацю в групах тощо. Завдання повинні відповідати цілям кейсу та сприяти досягненню бажаних результатів.

Виявлення «зони відповідальності»: «Зона відповідальності» вказує на те, за якими знаннями, вміннями та навичками відповідають учні під час розв'язання кейсу. Це допомагає визначити, які конкретні компетенції мають

бути розвинуті та оцінені. Наприклад, кейс може бути спрямований на розвиток комунікативних навичок, творчого мислення, лідерських якостей або практичних навичок у конкретній області.

2. Визначення проблемної ситуації є важливим кроком у створенні кейсу. Проблемна ситуація в кейсі передбачає наявність конкретної проблеми або завдання, з якими учні повинні впоратися, застосовуючи свої знання, уміння та навички. Це стимулює їх до активного пошуку рішень та сприяє розвитку критичного мислення та проблемного мислення.

Створення проблемної карти кейсу може допомогти у структуруванні проблемної ситуації та визначенні основних тезисів, які необхідно втілити в тексті кейсу. Проблема карта є візуальним представленням ключових аспектів проблеми чи ситуації і може містити наступні складові:

Опис ситуації: Перш ніж визначати основні тези, необхідно чітко описати проблемну ситуацію, з якою зустрічаються учні. Це може включати контекст, умови, фактичні дані та фактори, які призводять до проблеми. Опис має бути достатньо детальним, щоб учні могли розуміти суть проблеми.

Цільові тези: Цільові тези відображають основні аспекти проблеми, які слід розглянути та вирішити. Вони можуть включати ключові питання, виклики або конфлікти, що виникають у зв'язку з проблемою. Ці тези стануть основою для подальшого розроблення сценарію кейсу.

Взаємозв'язки: Важливо також відображати взаємозв'язки між різними аспектами проблеми. Це можуть бути причинно-наслідкові зв'язки, взаємодії між різними сторонами проблеми або взаємозалежності між різними факторами. Взаємозв'язки допоможуть учням краще розуміти проблему та виявляти можливі шляхи впливу на її розв'язання.

Створюючи проблемну карту кейсу, важливо зосередитися на основних аспектах проблемної ситуації та сформулювати їх у формі конкретних тезисів. Це допоможе забезпечити чіткість та логічність кейсу, а також спрямує учнів на активний аналіз та розв'язання проблеми.

3. У рамках даного завдання було здійснено аналіз тезисів програмної карти кейсу з метою зібрати інформацію. Програмна карта кейсу є інструментом проектного менеджменту, який надає візуальне відображення послідовності дій та взаємозв'язків між ними в рамках конкретного проекту. Це допомагає забезпечити систематичний підхід до вирішення завдань та досягнення поставлених цілей.

4. Вибір жанру кейсу;

5. Написання тексту кейсу;

6. Діагностика правильності та ефективності кейсу; проведення методичного навчального експерименту;

7. Завершення підготовки кінцевої версії кейсу

8. Використання кейсу у практиці навчання, його застосування під час проведення навчальних завдань та публікація з метою поширення серед вчителів.

9. Розробка методичних рекомендацій щодо використання кейсу, включаючи створення завдань для учнів, а також підготовку запитань для проведення дискусії та презентації кейсу.

Головною умовою використання цього методу є самостійна робота учнів.

Перше, що потрібно зробити вчителю, визначитись із темою та завданнями для підгруп: “Junk food and your health ”

Завдання:

Провести соціальне опитування на тему "Нездорова їжа і ваше здоров'я";

Порівняти як шкідлива їжа та корисне харчування впливає на здоров'я людини;

Дослідити приготування нездорової їжі та її вплив на здоров'я людей.

Робота з кейсом тривала 10 годин на тему "Їжа". За дві години на тиждень робота проводилася протягом 5 тижнів. Учні займалися цим завданням як на уроках, так і позаурочно. Попередньо вивчалися лексичний та граматичний матеріал. З урахуванням різного рівня знань учнів та обсягу роботи з текстами

і інформацією, більша частина завдань виконувалася самостійно. Крім індивідуальної роботи з новою інформацією, учні здійснювали моніторинг вживання їжі та досліджували особливості її приготування та виробництва.

Таблиця 2.1.

Опитувальник «Ваш вибір: Здорова їжа чи фаст-фуд»

Запитання	Здорова їжа	Фаст-фуд
What is the difference between healthy food and fast food?		
How often do you eat fast food?		
Do you know that eating junk food can cause health problems?		
Where do you usually buy food?		
What food makes you strong?		
What food do you think is bad for your health?		
What do you usually eat for breakfast?		
What do you usually drink and eat for dinner?		
What are your favourite vegetables and fruits?		
Are you ready to eat more fruits and vegetables?		
Are you ready to stop eating unhealthy food?		

Таблиця 2.2.

Порівняльна таблиця «корисної» та «шкідливої» їжі

Характеристики	Корисна	Шкідлива
What is the difference between healthy and unhealthy eating?		
How to cook healthy food and unhealthy food? What are the differences?		
Do you usually buy food in supermarkets, markets or shops?		
How many calories are in healthy and unhealthy food?		
Why is junk food worse than healthy food?		
Is it cheaper to eat right or not?		
What are the harmful effects of junk food?		
How can we prevent eating junk food?		

Соціальний моніторинг - це система спостереження за станом харчування, що продається в магазинах та супермаркетах, режимом харчування людей, методами приготування та складом швидкої їжі.

Дослідження було здійснене за такими напрямками:

Які види їжі продаються в магазинах, супермаркетах та на ринках?

Які існують способи приготування нездорової їжі?

Які компоненти входять до складу швидкої їжі?

Які шкідливі наслідки має швидка їжа на здоров'я та які хвороби вона може спричиняти?

Чому люди споживають швидку їжу?

Як ми можемо запобігти вживання шкідливої їжі?

Таблиця 2.3.

№ уроку	Етап роботи над кейсом	Зміст роботи
1 урок	Організаційний етап	Спершу опрацьовуємо лексику з теми "Їжа". Вводимо новий граматичний матеріал. Ознайомлюємо учнів з кейсом.
2 урок	Ознайомлення із текстом кейсу	Для учнів робота спочатку індивідуально, виконують її вдома. Далі працюємо разом на уроці (парна робота та групова).
3 урок	Робота із кейсом	На наступному уроці учні продовжують свою роботу над текстом і порівнюють результати.
4-5 уроки	Робота із кейсом	На цих уроках учні працюють у групах. Їх завдання вивчити текст нового кейсу і заповнити порівняльну таблицю.
6 урок	Формування проблеми	Після заповнення таблиці та отримання даних учні з вчителем формують питання для соціального моніторингу.
7-8 уроки	Робота із кейсом	Ці уроки присвячені підготовки до дискусії та обміну інформацією. Також відбувається запис необхідних мовленнєвих конструкцій.
9 урок	Дискусія. Вирішення даної проблеми	Між учнями відбувається дискусія. Вчитель контролює цей процес. Також важливий момент обговорення та шляхи вирішення поставленого завдання.
10 урок	Підведення підсумків кейсу	Підводимо підсумки робіт. Учні зачитують власні висновки та дослідження. Після цього відбувається оцінювання учнів.

Методика, безсумнівно, має свої переваги та недоліки. Серед переваг можна виділити наступні:

Учні отримують базові знання та інформацію, але мають самостійно здобувати решту знань, що розвиває їх навички планування та організації навчальної діяльності.

Кейс-метод передбачає колективну роботу, що спонукає учнів аналізувати ситуації, оцінювати, аргументувати свої погляди та приймати логічні рішення. Це сприяє корекції власного досвіду та самооцінці, оскільки відбувається дискусія та обговорення.

Проте є й недоліки, серед яких можна виділити:

Значний час, необхідний для підготовки кейсу до уроку. Вчитель повинен ретельно продумати етапи, початкову інформацію та загальні напрямки соціального моніторингу.

Оцінювання. Оцінка студентів вчителем включає в себе не лише оцінювання правильності структури тексту або запитань, але й враховує оригінальність, активність на уроці, а також самостійну роботу позаурочний час. До критеріїв також належить аналіз створення діаграм та цікавих висновків з теми. Тому, під час оцінювання робіт, пов'язаних з кейс-методом, використовується 100-бальна система.

Самоорганізація відноситься до вміння планувати, стимулювати та контролювати свою діяльність, аналізувати її і вносити корективи, а також моделювати майбутню діяльність і визначати її структуру та етапи. В навчальному процесі важливо формувати навички самостійної організації навчальної діяльності без залучення сторонньої допомоги. Однак процес формування самоорганізації потребує педагогічної роботи. Вчителі повинні застосовувати педагогічні засоби і методи, що сприяють розвитку самостійної діяльності.

Один з інноваційних педагогічних методів, який відповідає вимогам сучасності, - це метод кейсів. Він сприяє переходу до нового типу гуманістичної інноваційної освіти, де акцент зроблений на процес засвоєння учнями знань, умінь, навичок і життєвого досвіду, які перетворюються на компетенції. Кейс-метод дозволяє учням застосовувати нові знання, розвивати навички самостійної діяльності, шукати і застосовувати інформацію з різних джерел, використовувати інформаційно-комп'ютерні технології. Він також

сприяє розвитку критичного мислення, творчості і саморозвитку, а також формує бажання та здатність до самостійного навчання.

Загалом, системне впровадження кейс-технології в шкільну освіту призводить до того, що учні не лише засвоюють її як навчальну технологію та навички самостійного навчання, критичного мислення, але і використовують її як метод організації та планування свого майбутнього життя. Це сприяє підготовці молоді до конкурентоспроможності на європейському і світовому освітніх просторах і на ринку праці.

У роботі з кейсами велику роль відіграють активні методи навчання, які базуються не лише на процесах сприйняття, пам'яті, логіки та уваги, але і на творчому продуктивному мисленні, поведінці та комунікації. Самоорганізація - це вміння планувати та контролювати власну діяльність, аналізувати результати і коригувати їх, а також моделювати майбутні події і визначати їх структуру та етапи. У навчальному процесі важливо розвивати навички самостійної організації навчання без залучення зовнішньої допомоги. Процес формування самоорганізації потребує педагогічної роботи, і вчителі повинні використовувати методи і засоби, які сприяють розвитку самостійності.

Кейс-метод дозволяє учням застосовувати знання, розвивати навички самостійної роботи, шукати і використовувати інформацію з різних джерел, використовувати інформаційно-комп'ютерні технології. Він також сприяє розвитку критичного мислення, творчості та саморозвитку, а також формує бажання та здатність до самостійного навчання.

Впровадження кейс-технології в освітній процес допомагає учням засвоїти не лише саму технологію, але й навички самостійного навчання, критичного мислення та планування свого майбутнього. Це сприяє підготовці молоді до конкурентоспроможності на ринку праці і в освітньому просторі.

У роботі з кейсами велику роль відіграють активні методи навчання, які базуються не лише на процесах сприйняття, пам'яті, логіки та уваги, але й на творчому мисленні, поведінці та комунікації. Один з найбільш важливих

активних методів навчання і організації індивідуальної роботи - це метод кейсів, який вже успішно використовується в університетах для підготовки фахівців у різних галузях.

Основна роль викладача під час впровадження кейс-технологій в освітній процес полягає у створенні індивідуальних кейсів для аналізу навчального матеріалу. У великому обсязі навчальних матеріалів ефективними є наступні підходи:

- а) організація занять за сюжетною структурою та їх фрагментами;
- б) створення навчальних текстів, що моделюють мовну поведінку в певних ситуаціях.

Вчителю важливо ретельно вибрати ситуації, які стануть основою для кейсів. Крім того, відомо, що кейс-технологія передбачає використання спеціально підготовленої навчальної інформації та технології її використання в освітньому процесі.

При розробці кейсу для розв'язання проблеми необхідно враховувати такі моменти:

це креативна робота, що потребує дисципліни та уваги до виконання поставленої задачі;

кейс має конкретну мету, але його текст і унікальність залежать від стилю автора кейсу;

кейс використовується для оцінки умінь учня інтерпретувати, аналізувати, об'єднувати та систематизувати навчальний матеріал, критично мислити та об'єктивно оцінювати інформацію.

Для ефективного розв'язання конкретних ситуацій варто враховувати такі проблеми та питання:

- комплексний підхід до вибору методів та форм навчання;
- пошук, створення та використання різних методичних прийомів для забезпечення ефективності індивідуальної роботи;
- створення системи моніторингу та узагальнення його результатів для

особистісного зростання учня;

вдосконалення системи контролю та оцінювання;

підвищення педагогічної майстерності викладачів.

Дія вчителя при застосуванні кейс - методу включає два етапи:

1) розробка кейсу, який представляє собою складний творчий процес, відбувається поза межами аудиторії і включає науково-дослідницьку та методичну роботу вчителя;

2) Створення методики використання кейсу в навчальному процесі. Повний процес створення кейсу базується на вміннях роботи з інформаційними технологіями, що дозволяє вчителю актуалізувати науково-дослідницьку роботу, а при розробці методики використання кейсу в навчальному процесі - методичну.

Структура будь-якого кейса складається з наступних елементів: текст (містить значущі дані про оточуючі фактори); подія (конкретний аспект, який є об'єктом дослідження та пов'язаний із запитанням); факти (об'єктивна інформація); рішення (варіативна частина кейса, яка може містити рефлексію, коментарі, сценарій). Для створення кейса викладачеві важливо дотримуватися структури і послідовності типових кроків:

- формулювання теми і питання дослідження;
- пошук об'єкта дослідження - конкретної ситуації;
- планування кейс - дослідження,
- збір та аналіз матеріалу;
- пошук рішення, обговорення можливих варіантів вирішення проблеми.

При використанні кейс-методу діяльність вчителя до початку уроку передбачає розробку кейсу, визначення списку необхідної літератури, продумування сценарію уроку, під час проведення уроку – організація попереднього обговорення змісту кейсу, організацію підсумкового обговорення.

Діяльність учнів до початку уроку полягає в отриманні кейсу, вивченні літератури, самостійної підготовки, під час уроку - в вивченні додаткової інформації, пропонування свого варіанту вирішення завдання, вислуховування інших точок зору.

Успіх кейс-методу залежить від трьох головних складників: якості кейсу, який повинен бути максимально детальним, підготовленості учнів та готовності самого вчителя до організації роботи з кейсом та веденню дискусії.

Приклад, розробленого уроку з англійської мови з використанням кейс методу.

Темою уроку є: «What is better: living in the city or in the country?» (Що краще: життя в місті чи в сільській місцевості?). Урок розрахований на проведення в 8 класі для учнів основної школи, 2 навчальні години. При підготовці використаний практичний вид кейсу. Вчителю необхідно визначити проблемний напрямок уроку «Living in the city or in the country». За декілька днів до заняття вчитель озвучує даний проблемний напрямок, також наголошує, що урок буде проводитися в режимі кейс-методу. Учні після обговорення самостійно створюють проблему. Вчитель поділяє клас на декілька невеликих підгруп (4-6 людей) та дає завдання підгрупам, яке включає проведення соціального опитування на тему: «Що краще: життя в місті або в сільській місцевості?», складання порівняльної таблиці переваг та недоліків життя в місті та сільській місцевості, наведення прикладів людей, які обрали життя в місті та в сільській місцевості та учні повинні обґрунтувати свою думку. Оскільки рівень мовленнєвої підготовки у всіх учнів різний, доцільно дати вивчення матеріалів кейсу в якості домашнього завдання.

Кейси треба розробляти у відповідності до віку дітей, наприклад розглянемо дітей 8 класу. Учні даного віку часто стурбовані своїм зовнішнім виглядом, оцінкою зі сторони однолітків, конкуренцією серед однолітків, ці фактори забезпечують актуальність тем, які можна обрати для створення кейсу.

Наприклад, тема кейсу «Keep fit and healthy». При створенні кейсу

попередньо дається текст з лексикою з цієї теми, по правильному харчуванню, засобами боротьби з застудними захворюваннями. Учням також пропонується список нових лексичних одиниць в якості роздаткових матеріалів.

У якості опори для виказування аргументованої думки за проблемою, учням пропонується список необхідних фраз. Серед них фрази для вираження персональної точки зору:

- I believe that (Я вважаю, що..)
- In my opinion (За моєю думкою..)
- In my experience (За моїм досвідом..)
- Personally, I think (Власне, я гадаю..)

Фрази для вираження згоди з думкою інших:

- Of course! (Звісно!)
- You're absolutely right (Ви абсолютно праві)
- Yes, I agree (Так, я згоден)
- I think so too (Я теж так вважаю)
- That's true (Це правда)

Фрази для вираження незгоди з чужою думкою:

- I don't agree with you (Я з вами не згоден)
- However (Проте..)
- I'm sorry to disagree with you, but.. (Звиняйте, що не згоден з Вами, але..)

Фрази для приведення аргументів:

- On the one hand...on the other hand (З одного боку \ З іншої сторони..)
- Firstly/Secondly (В першу/другу чергу...)
- Summing up (Підводячи підсумок...)
- In conclusion (У підсумку...)

Слід також відмітити, що більша частина кейсів базується на місцевому матеріалі. Учні почувають себе впевненіше, якщо вони добре знають середовище, в якому відбуваються події, які представлені у кейсах.

Застосування кейс-метода потребує від вчителя більше часу на підготовку по створенню кейсів, подолання суттєвих труднощів, але цей метод приносить велике задоволення як вчителю так і учням при отриманні високих результатів роботи.

Конспект уроку з використанням технології «Case study»

Предмет: англійська мова

Клас: 6

Тема: «Чи легко бути учнем?»

Мета уроку: навчити учнів аргументовано виражати свою думку за запропонованою проблемою, вміти самостійно знаходити вихід з проблемної ситуації.

Задачі: активізувати знання учнів за темою, розвивати навички аудіювання, удосконалювати навички пошукового читання з вилученням необхідної інформації, удосконалювати навички непередготовленого монологічного мовлення, розвивати навички писемності (вміння заповнювати таблиці, складати схеми).

Форми навчання: групова робота, фронтальна робота, самостійна робота.

Форма уроку: урок з використанням технології Case Study.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійний проектор, екран, відеоролик.

Методичне забезпечення: інформаційні кейси, листи ватману, фломастери.

The theme of the lesson is «Is it easy to be a pupil?»

Хід уроку:

1. Beginning of the lesson

Teacher: Hello, everybody. I am glad to meet you at the lesson. How are you, students? I hope you are fine. My friends! I hope you will work well and try to speak only English. Don't be afraid to make mistakes. Today we are going to work with cases. What is a case? A word «Case» has two meanings in English: the first meaning

is «event», «occasion», the second-box, «bag».

So, Case study at our lesson means «вивчення будь-якого випадку, проблеми з нашого життя».

Well, have a look at the blackboard, please. The theme of the lesson is «Is it easy to be a pupil?» Do you agree with it? Sasha, please. What school men for you?

Pupils give their ideas.

Teacher: Of course, your opinions are different. Today we are going to discuss the problems, which you have at school and try to find the best way to solve them.

2. Introducing the problematic situation of the lesson

Teacher: _You will_ watch video, where British pupils will tell you about their problems. Watch and listen to them. Do you have the same problems?

3. Analyzing the suggested situations, using case study

Teacher: Let's work in groups of 4-5. Each of you has a case on the desks. Learn it and do the following tasks.

Task 1. Read the text, find the problems out in the text and name them. Who can tell about them?

Pupils name the problems from the text.

Teacher: Now we have named the problems, which you are going to discuss and try to find the solution to them. Choose the situation you'd like to discuss.

Pupils choose the situations.

Teacher: Now I want you brainstorm your ideas on the problem you are going to discuss.

4. Write down all your ideas, which are associated with the problem, you have chosen. Use map-minding and felt-tip-pens. Well what are they? Go to the blackboard and tell about them.

Pupils brainstorm their ideas.

Teacher: Let's continue to work in groups. Read the comment made by pupil. Agree or disagree with him or her? If you agree, give your reasons, if disagree, think

of your own. Use the information from case study. While discussing, fill in the table PMI (Plus, Minus, Interesting). I'll give you 10 minutes to prepare.

Pupils discuss and fill in their ideas.

Plus	Minus

5. Presentation.

Teacher: Your time is up. Listen to the pupils. Be ready to ask and answer the questions. Well, do you agree with the pupils? What is your opinion?

Pupils speak, ask and answer the questions.

Doing project.

You can see colour sheets of paper on your desks. Take them and do a collage «If I were the Head teacher of Peter's school I would...»

Read it please. Whose project is the best?

Could we solve these problems, pupils?

Pupils do a collage and then present them.

6. Conclusion.

Dear pupils, you have worked a lot. Thank you very much. It was very pleasant to listen to you today. What kind of work do you like most of all? What emotions do you feel?

Учні проводять рефлексію.

7. Homework: write a sinkwein poem. Key word is «a pupil».

Кейс «Discrimination»

Предмет: англійська мова

Клас: 6

Тема: «Дискримінація»

Мета уроку: формування у учнів нових понять та способів дії за темою «Дискримінація та захист своїх прав», формування у учнів толерантних особливостей особистості.

Задачі: організація взаємодії учнів в діалогічному мовленні та в роботі в групах, засвоєння знань за різними видами дискримінації, засвоєння навичок розмовної мови.

Форми навчання: групова робота, самостійна робота.

Форма уроку: урок з використанням технології Case Study.

Обладнання: комп'ютер, мультимедійний проектор, електронні словники.

Методичне забезпечення: інформаційні кейси.

The theme of the lesson is «Discrimination»

Хід уроку:

1. Перед початком уроку учнів поділяють на міні-групи.
2. Учні знайомляться з темою уроку «Дискримінація» через словникову статтю «Discrimination treating a person or group of people less fairly or well than other people or groups».
3. Try to guess the meaning of the following words, read the definition.

Перед початком роботи з кейсом учні знайомляться з новою лексикою для попереднього забезпечення розуміння тексту\проблематики.

tease	to annoy someone in order to have fun
redundant	if someone is redundant, they have been told they must leave their job because they are no longer needed
apply	a request for a job
placement agency	the process of finding someone a place where they can live, work or study
highly qualified	at a more extreme or advanced level than usual
Tomboy	a girl who takes part in activities and games that people think are more suitable for boys
share	a part of a total number or amount of something that is divided between several people or things

halve	to divide something into two pieces of equal size
provide	to give someone something that they want or need
counseling	advice and help that you give someone with their problems

4. Explain the underlined words\phrases in the text. Use appropriate ones to complete the sentences.

5. Read the case studies. Who is discriminating against each person? Why?

Учні читають текст та відповідають на питання (мета – переконатися в повному розумінні тексту учнями).

Discrimination is when people treat others badly because they are different from them. Oppression refers to discrimination on a larger or systemic level. This is often used to take power away from an individual or a group of people.

The important thing to remember about the different types of discrimination is that they are all unfair, hurtful, and often connected. If you are against one type of discrimination, then it makes sense to be against them all!

All students have the right to go to school in an environment where they feel safe. If you feel like you are being harassed, bullied, or made to feel unsafe at school talk to a teacher or guidance counsellor about what is happening. It's not your fault if you are being mistreated at school, and the staff have a responsibility to try to make the school a safer place for all students.

6. Now read the advice about stopping discrimination. (Прочитайте поради про те, як зупинити дискримінацію).

Discrimination occurs when you are treated less favourably than another person in a similar situation and this treatment cannot be objectively and reasonably justified. Discrimination can also occur if you are disadvantaged by being treated the same as another person when your circumstances are different (for example if you are disabled or pregnant).

It is important to understand that the Human Rights Act does not protect you

from discrimination in all areas of your life – there are other laws that offer more general protection, such as the Equality Act 2010.

What the Act does do is protect you from discrimination in the enjoyment of those human rights set out in the European Convention of Human Rights. Article 14 is based on the core principle that all of us, no matter who we are, enjoy the same human rights and should have equal access to them.

The protection against discrimination in the Human Rights Act is not ‘free-standing’. To rely on this right, you must show that discrimination has affected your enjoyment of one or more of the other rights in the Act. However, you do not need to prove that this other human right has actually been breached.

Для повного розуміння тексту пропонується обговорити шляхи вирішення даної проблеми між групами. Учні читають текст вголос, перекладають.

7. Учні, всередині групи, знаходять шляхи вирішення для кожного з кейсів, після чого відбувається між групове обговорення.

8. В якості домашнього завдання учням пропонується виконати презентації в Power Point за різними аспектами дискримінації.

9. Підведення підсумку уроку, виставлення оцінок.

2.3. Аналіз результатів дослідження та опис успішності застосування кейс-технологій у формуванні англомовної компетентності в монологічному мовленні

Для успішного застосування кейс-методу на заняттях з англійської мови, необхідні певні умови: володіння учнями матеріалом, запасом знань та достатньо високий рівень сформованості комунікативних вмінь та навичок. Не менш важливою умовою реалізації технології на заняттях є вікова та психологічна готовність учнів працювати с кейсами, сприймати надану інформацію адекватно.

Структура кейс-методу заснована на тому, що учні стикаються з конкретним випадком, який був отриманий з практики та обговорюючи випадок, шукають альтернативи для його вирішення, пропонують свій власний варіант рішення, який дуже грамотним чином обґрунтовують, а потім порівнюють його з рішенням, яке було прийняте на практиці. При цьому учням пропонується осмислити реальну життєву ситуацію, опис якої актуалізує певний комплекс знань, необхідний для засвоєння при вирішенні даної проблеми.

На уроці англійської мови за темою «Легко чи бути учнем?» були використані ситуації, які були взяті зі шкільного життя учнів. Кейс виступає, як технологія колективного навчання, яка інтегрує технології розвиваючого навчання, включаючи процедури індивідуального, групового та колективного розвитку, формування певних особистісних якостей учнів.

Підлітковий вік починається зі зміни соціальної ситуації розвитку. Все те, до чого звикла дитина з дитинства - сім'я, однолітки, школа – все набуває іншого сенсу. За характером того, що відбувається, даний вік слід рахувати кризисним. Для цього існують зовнішні та внутрішні передумови. До зовнішніх можна віднести зміну характеру учбової діяльності, багатопредметність, зміст учбового матеріалу, який пропонується до освоєння, і яке викликає якісно нове відношення до знань, відсутність єдиного контролю, яке обумовлене кількістю вчителів, розширення соціальних зв'язків підлітка.

Наявність внутрішніх передумов можна пояснити активною фізіологічною та біологічною перебудовою організму, яка визначає початок статевого дозрівання. Це призводить до підвищеної втоми, збудливості, нервозності, негативу.

В цьому контексті відбувається зміна виду діяльності підлітка. Роль діяльності грає соціальна значуща діяльність, яка реалізується через навчання, спілкування та роботу над собою. У підлітка з'являється потреба у індивідуальній діяльності, яка може бути задовільнена у рамках шкільного

навчання. Самостійність підлітка 6 класу виражається в прагненні до емансипації від дорослих, звільнення від їх опіки та контролю.

Тому проаналізувавши психологічні та вікові особливості шестикласників можна зробити висновок о можливості застосування кейс-технологій в 6 класі. Сформованість словникового та логічного мислення, становлення теоретичного рефлексивного мислення, інтелектуалізація пізнавальних процесів, прагнення та інтерес до процесу навчання є ознаками психологічної готовності учнів працювати з кейсами.

Крім цього, крім реалізації мети з розвитку англomовної комунікативної компетенції, кейс-метод формує соціальну культурну компетенцію учнів і є методом морального виховання, що обумовлює актуальність його застосування на заняттях англійської мови у 6 класі.

Кожний урок розділу включає вправи на формування мовленнєвих навичок, їх розвиток та вдосконалення через читання, аудіювання, письмо та говоріння. Граматичний та лексичний матеріал дозволяє учням самостійно вивести правило та здогадатися про значення нових лексичних одиниць.

Вправи ситуативні, що полегшує спілкування дітей на англійській мові в реальному житті. Також посібник формує самостійність та творчий потенціал дітей, так як велика увага приділяється написанню творчих робіт (листа або твору).

Кейс-метод може бути успішно використаний в якості заключного уроку будь якого з розділів.

Однак кейс-технологія більш складна структура, ніж проектна діяльність. Створення кейсів припускає більшу підготовку зі сторони вчителя, пошук додаткових матеріалів з боку вчителя, визначення змісту кейсу, етапів та форм роботи, що також є необхідними умовами для реалізації даної технології.

При роботі з кейсами перед учнями є задача виявити можливу проблемну ситуацію, яку вони повинні проаналізувати та знайти шляхи її

вирішення.

На занятті проблема може бути представлена у вигляді аутентичного тексту для читання, у вигляді аудіо або відеоматеріалу.

Кейси, які зазвичай підготовлені в письмовій формі, зчитуються, вивчаються та обговорюються. Ці кейси складають основи спілкування класу під керівництвом вчителя. Метод кейсів включає одночасно і особливий вид учбового матеріалу та особливі засоби використання цього матеріалу в учбовому процесі, як було розглянуто у кейсі «Discrimination».

Кейс представляє собою деяку ролеву систему. Висока концентрація ролей у кейсі призводить до утворення кейс-методу в ігровий метод навчання, який поєднує в собі гру з тонкою технологією інтелектуального розвитку та тотальною системою контролю. Дії в кейсі або даються в описі і тоді потребується їх осмислити (наслідки, ефективність), або вони повинні бути запропоновані в якості засобу вирішення проблеми. Учні повинні вирішити надану проблему та отримати реакцію інших учнів на вчителя на свої дії. При цьому вони повинні розуміти, що можливі різні рішення проблеми. Тому вчитель повинен допомогти учням міркувати, сперечатися, не нав'язувати думки.

Учні повинні розуміти з самого початку, що ризик прийняття рішень лежить на них, вчитель тільки пояснює наслідки прийняття необдуманих рішень.

Роль вчителя складається у наданні напрямку бесіди або дискусії за допомогою проблемних питань, в контролі часу роботи, у спонуканні учнів відмовитися від поверхневого мислення, у залученні всіх учнів групи у процес аналізу кейсу.

Для успішної роботи з кейсом учням пропонується розподілити функції учасників, виробити єдину позицію в групі.

Дискусія займає центральне місце в кейс-методі. Її доцільно використовувати в тому випадку, коли учні володіють значущим рівнем

зрілості та самостійності мислення, вміють аргументувати та обґрунтовувати свою точку зору.

Діяльність вчителя при використанні кейс-методу включає в себе дві фази. Перша – складна творча робота по створенню кейсу та питань для його аналізу. Однак добре підготовленого кейсу ще мало для проведення занять, для цього необхідно ще підготувати методичне забезпечення. Друга фаза – діяльність вчителя, де він організує малі групи та дискусію, підтримує діловий настрій, оцінює вклад учнів в аналіз ситуації.

Наявність в структурі кейс-метода спорів, дискусій, аргументації, досить сильно тренує учасників обговорення, вчать дотриманню норм та правил спілкування.

Серед предметних результатів розроблених кейсів можна виділити вміння читати англomовний текст, використовуючи різні техніки, вміння сприймати аутентичні аудіозаписи з метою вилучення конкретної інформації, аргументовано виказувати свою точку зору, вміння вести дискусію на англійській мові.

Результатами даних кейсів є формування у учнів вміння мислити критично та стратегічно, вміння робити алгоритм дій, вміння нести відповідальність за прийняте рішення, вміння працювати в групі, вміння спілкуватися, поважати чужу думку.

В процесі апробації даних кейсів вирішуються такі учбові задачі:

1) Розвиток. Розвиток у учнів самостійного критичного та стратегічного мислення, набуття навичок аналізу проблем, розвиток почуття відповідальності за прийняте рішення, вміння слухати та враховувати чужу точку зору.

2) Виховання. Виховання корисних навичок, долучення до спорту, здорового способу життя.

3) Освітні (придбання знань про ожиріння, про способи його лікування, причинах його виникнення та наслідках; о принципах здорового харчування,

про лікування застуди та її профілактика, про дії при наданні першої медичної допомоги).

4) Комунікативні (розвиток навичок та вмінь монологічного мовлення на англійській мові в процесі аналізу ситуації та дискусії під час занять, тренування та застосування нових лексичних одиниць у процесі мовлення).

Таким чином можна зробити висновок, що в основній школі посилюється значимість принципів індивідуалізації та диференціації навчання, велике значення набуває використання проектної методики та сучасних технологій навчання іноземної мови. Підготовка вчителя, його послідовна діяльність при роботі з кейсами є не менш важливою умовою для реалізації кейс методу на уроках англійської мови. Також сформованість когнітивних процесів, необхідного рівня та навичок у учнів 6 класів визначає їх готовність до роботи з кейсами. Незважаючи на відсутність у змісті учбових посібників готових кейсів, різноманітність тем та розділів дозволяє широкі можливості для створення та впровадження кейсів у процес навчання.

ВИСНОВКИ

У даній дипломній роботі було проведено дослідження з проблеми формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи з використанням кейс-технології. Метою дослідження було встановлення теоретичних передумов, опис системи вправ та аналіз результатів застосування кейс-технології у формуванні англомовної компетентності.

У першому розділі були розглянуті лінгвістичні, комунікативні та психологічні особливості формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи. Було визначено зміст та мету формування англомовної компетентності, а також розроблено типологію кейсів для ефективного навчання монологічному мовленню.

У другому розділі було детально розглянуто застосування кейс-технологій у навчанні монологічного мовлення та виявлено труднощі, з якими зіштовхуються учні при формуванні англомовної компетентності. Була розроблена система вправ, що базується на кейс-технології, для ефективного формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів профільної школи.

Під час дослідження було проведено аналіз результатів застосування кейс-технологій у формуванні англомовної компетентності в монологічному мовленні. Було виявлено, що застосування кейс-технології сприяє покращенню навичок монологічного мовлення учнів та забезпечує їх активну комунікативну позицію у навчальному процесі. Результати дослідження підтвердили ефективність використання кейс-технології у формуванні англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи.

Отже, можна зробити висновок, що використання кейс-технології є перспективним підходом у формуванні англомовної компетентності в

монологічному мовленні учнів основної школи. Розроблена система вправ на основі кейс-технології може бути використана в навчальному процесі з метою покращення навичок монологічного мовлення учнів. Результати дослідження свідчать про позитивний вплив кейс-технології на активність та успішність учнів у процесі формування англомовної компетентності.

Однак, слід зазначити, що реалізація кейс-технології може зустрічати певні труднощі, зокрема пов'язані зі створенням адекватних кейсів та забезпеченням індивідуального підходу до кожного учня. Для подальшого вдосконалення практичного застосування кейс-технології рекомендується проводити додаткові дослідження та розробляти нові методичні підходи, що сприятимуть ефективнішому формуванню англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів.

Загалом, дане дослідження розширює наше розуміння процесу формування англомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи та пропонує практичні рекомендації щодо впровадження кейс-технології в навчальний процес. Результати роботи можуть бути корисними для вчителів англійської мови та педагогів, що працюють над підвищенням якості навчання монологічного мовлення учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дегтярєва Ю. В. Підвищення ефективності навчання іноземних мов з використанням кейс методів. URL : <http://www-center.univer.kharkov.ua/vesnik/full/173.pdf>. (дата звернення: 13.05.2022).
2. Іващенко М. М. Case-studies як форма інтерактивного вивчення студентами іноземних дисциплін. URL: <http://surl.li/cxgab> (дата звернення: 04.09.2022).
3. Кардаш Л. В. Специфіка монологічного мовлення: психологічний та лінгвістичний аспекти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія», 2015. 5 с.
4. Ковальова С. М. Кейс-метод як засіб підвищення ефективності навчання іноземним мовам. Військова освіта. 2014. № 1. С. 136-140.
5. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів : Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
6. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ./ під ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с
7. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 класи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>. (дата звернення: 13.05.2022).
8. Пащенко Т. Кейс-метод як сучасна технологія навчання спеціальних дисциплін. Молодь і ринок. 2015. № 8. С. 94-99.
9. Сидоренко О., Чуба В. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика. Практичний посібник. Київ: Центр інновацій і розвитку. 2001. 256 с.

10. Скалкін В. Л. Системність і типологія вправ для навчання говорінню. Іноземні мови. 1979. №2. С. 19-25.
11. Скринник З. Е. Проведення індивідуального заняття за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій (case-study) // Психологія і педагогіка. Навчально-методичний посібник. – Львів : ЛІБС УБС НБУ, 2012. – 145 с.
12. Сурмін Ю. П. Кейс-метод: становлення та розвиток в Україні. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2015. № 2. С. 19-28.
13. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. О.І. Пометун, Л. В. Пироженко. За ред. О. І. Пометун. К.: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
14. Тарнопольський О. Б. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі : підручник / за ред. О. Б. Тарнопольського, М. Р. Кабанової. Дніпро : Університет ім. Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
15. Трубачева С., Осадчук Р. До питання розвитку комунікативної компетентності учнів основної школи // Освіта і управління. – Т. 8. № 2. – 2005. – С. 95–99
16. Харламова Л. С., Чернявська О. О. Застосування методу case-study для підвищення ефективності самостійної англійської підготовки авіаційних фахівців. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://dspace.sfa.org.ua/bitstream/123456789/626/1/Kharlamova_samostiina.pdf (дата звернення: 06. 08. 2020)
17. Шеремета П. Кейс-метод: з досвіду викладання в українській бізнес-школі / за ред. О. Сидоренка. Київ. Центр інновацій та розвитку, 1999. 80 с.
18. Adelman C., Jenkins D. & Kemmis S. Rethinking case study. Cambridge Journal of Education, 1977. – P. 139-150
19. Allwright D. Developing principles for practitioner research: the case for exploratory practice. The Modern Language Journal, 2005. – P. 353-366.
20. Atoye R.O. On Teaching Communicative Competence in ESL [Electronic resource] / R.O. Atoye // Taiwan Journal of TESOL. – 2004. – Vol. 1. – № 2 – P. 45– 63. –

- Access mode :
- <http://www.tjtesol.org/attachments/article/327/TaiwanJournalofTESOLVol.1No.2->
– (12.04.2020).
21. Barger J. Weblog resources FAQ [Electronic Resource] / J. Barger. – Available :
<http://www.robotwisdom.com/weblogs>.
22. Canale M. and Swain M. Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. – 1980. – P. 10-19.
23. Fox H. W. Two Dozen Ways of Handling Cases: Depending on How You Count. In Collegiate News and Views XXVI:3, Spring 1973.
24. Hymes D. On communicative competence / D. H. Hymes. – Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 1971. – 213 p
25. Krashen Stephen D. Second language acquisition and second language learning. – Oxford University Press, 1981. – 151 p.
26. Oxford Advanced Learner's Dictionary. URL:
<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/case-study> (дата звернення: 13.05.2022).
27. Pearce J., Robinson R. B. Jr. Cases in Strategic Management. – Burr Ridge, Illinois. Boston, Massachusetts. Sydney, Australia. – 1994. – 520 p.
28. The Case Centre. URL: <https://www.thecasecentre.org/buy/products/freeCases> (дата звернення: 13.05.2022)